

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad cat olicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általaltok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak:

1 évre 12 kor., $\frac{1}{2}$ évre 6 kor., $\frac{1}{4}$ évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Főszerkesztő:

BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hely: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a postahivatalokban.

A balatonparti vasut ügyében.

Körülbelül kétszáz polgártársunk vett részt abban a monstre deputációban, a mely csütörtökön fölkereste Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert, hogy az építendő balatonparti vasutat ne Fehérvár kikerülésével, hanem városunk érintésével vezessék.

Kossuth miniszter a képviselőház hatalmas társalgójában fogadta a küldöttséget, melynek élén Széchenyi Viktor gróf főispán állott s mondott egy formás s töle megszokott snedig beszédet. Kifejezte örömet, hogy a nemzeti kormány uralomra jutott s visszaillesztést vetett arra a korszakra, a mikor Székesfehérvár szab. kir. város közönsége is kivette részét a nemzeti küzdelem munkájából. Mikor a városnak ily eminens érdeke jut előtérbe, a mikor városunk az egyetlen város a létesítendő vasut közelében, méltányos ugy a város közönsége, de a vasut jóvedelmességére szempontjából is, hogy az ne városunk kikerülésével, hanem annak érintésével haladjon célja felé.

Széchenyi Viktor gróf átadta a memo-

randumot a miniszternek, a ki a következőkben válaszolt:

Szívesen emlékezett Székesfehérvár hazafias állásfoglalására, a melyvel oly derekasan kivette részét a nemzeti küzdelem nagy munkájából. A vasut ügye nagy és fontos érdekeket érint, sok meglontolást igényel annak létrehozatala. A tervezések ma még nem véglegesek, tehát változtatni lehet még az eddigi tervbe vett irányon. Mindenesetre rajta lesz, hogy a megoldás olyan legyen, a mely Székesfehérvár közönsége is lehetőleg meg legyen vele elégedve.

Néhány percz beszélgetett még a küldöttség tagjaival: Széchenyi Viktor gróffal, Prohászka Ottokár dr. megyéspüspökkel, Saára Gyula dr. és Bathányi Lajos gróf orsz. képviselőkkel, Harranek József polgármesterrel, Nagy Ignác biz. taggal, a ki egyik legodaadóbb szöszelője a balatonparti vasut ügyének s a kitünő memorandumot, a melyet a miniszternek átadtak, szintén ő szerkesztette.

A küldöttség többször felkes éljenzéssel szakította félbe a szónokok beszédeit s végül hatalmas éljenzéssel bucsuzott el a miniszterrel, a kinek épen tárcája

keretébe tartozó törvényjavaslatot tárgyalt a képviselőház.

A küldöttség tagjai azután szétoszlottak a képviselőházban. A kik a folyosón jártak, megcsodálták a hatalmas tömeget, a mely szinte megakasztotta egy pillanatra a közlekedést. Sokan a karzaton foglalnak aztán helyet, a hova Saára Gyula dr. orsz. képviselő a t. Ház elnökétől kieszközölte már a fehérváriak számára a szabad bemenetet. Ott épen Ernst Sándor dr. képviselő beszélt hosszabban a munkások betegsegélyező pénztáráról.

Lassanként szétzóródott azután a küldöttség, elnyelte őket Budapest gyomra, annál is inkább, mert kiki a maga gyomra gondjával is toródott. Csak 3 óra táján verődtek ismét össze a Duna másik partján, a honnan Budafokra rándultak.

UJDONSÁGOK.

Székesfehérvár, febr. 9.

(A püspök a főrendiházban.) Prohászka Ottokár dr. székesfehérvári megyéspüspök ma reggel a személyvonattal Budapestre utazott. A főpásztor részt vett a főrendiház mai ülésén.

Kirándulás Budafokra.

— A Fejérmegyei Napló eredeti tárcája

A mi pesti kirándulásunknak volt folytatása is, a mely bizonyára szintén sok kellemes emléket hagy a deputációnak lelkében. Van egy régi közmondás, a mely azt mondja, hogy: *hát a tőze jó, minden jó.* Hát ha a balatonparti vasut ügye is olyan szerencsésen végződik, mint a deputáció kirándulása s oly meglegegedés töli el a lelkeket, mint a melyet ott láttunk, akkor Székesfehérvár meg lesz velünk elégedve s mi is elmondhatjuk: *Jöttünk, láttunk, győztünk!*

Tudvalevő, hogy Magyarország egyik legnagyobb sörgyára a Hagenmachers birtokában van. A derék cég, a magyar ipar fellendülésének korszakában, fölhasználta az alkalmat es meghívta a deputáció tagjait, hogy nézzék meg a telepet s lássák, miként készült a Magyarországon is akkora fogyasztásnak örvendő sör.

Délután 3-kor két külön villamos kocsit várt bennünket a Ferenc József-híd budai részénél s körülbelül százán Budafokra rándultunk. Budafok déli részén, a fehérvári vasuti vonal mellett van a cég hatalmas gyártelepe, a melynek kapujánál maga az egyik tulajdonos, Hagenmacher Oszkár várt bennünket lekötözölő udvariassággal.

Mindenekelőtt a gyár megtekintésére indultunk. Először a gépházat tekintettük meg, a hol két óriási masina az egész gyár üzemet ellátja szükséges villamos erővel.

Majd három csoportra oszolva a hatalmas földalatti helyiségekbe mentünk le, a hol a sör édesanyjának, az árpának csíráztatása épen most van folyamatban. Tudvalevő ugyanis, hogy a sör malátából készül, a melyet úgy nyerne, hogy az árpát megfelelő meleg helyiségben 9 napon át csíráztatják. Óriási pinchehelyiségekben arasznyi

vastagon van kiterítve az árpa. A mint halottuk 20 vagon körülbelül 30 ezer metermázsára árpa volt kiterítve, a mely 9 napon keresztül csírázik a langymeleg nedves levegőben. Mikor a csíra teljesen kihajtott, az árpát óriási tütkemencékben megszártják és a csíráról lekopatják. A megmaradt rész a malata. Ezt összeörik s azok belőle megfelelő viszonyosság hozzáadásával a söretet. Ezt óriási 100 és 100 hektoliteres edényekben főzik ki. Persze a malatale magában meg édes, kellemes, akár a malatacukor. De ha megfelelő adag komlót tesznek hozzá, megkegyi a kellemes keserűt és illatot. Minél több a komló a sörben annál keserűbb és illatosabb — erősebb a sör. A sörlet természetesen le kell hűteni, a mit mesterséges fagyasztó készülékkel, jéggyárral, gépekkel es közölnék. A merre mentünk, hatalmas csöveket találtunk, a melyek konyókem lofeller jégcsigoly csüngtek le. A jég készítése tulajdonképen a víz erőteljes összesajtolásából áll elő.

Mikor a sörle már elkészült, hordókba szürik és a pincékben erjesztik. Az erjedés által a cukor egy része alkohol és szénasavvá válik. A cukorban szegény sörle tartós sörre válik.

Természetes, hogy mindez végtelen sok aprólékos pepecselessel, éppant vípvázattal jár. A mit elégge jellemez pl. az a körülmény is, hogy a sörkészítés, az árpa csíráztatása csak a téli hónapokban lehetséges, amennyiben a májusi hónapban már olyfajta bacillusok uszkálnak a levegőben, hogy azok a sörbe kerülvén, megrontanák annak ízt, illatát, kellemét. — Egy adag sör elkészítése egyébként 3—4 hónapot vesz igénybe.

Pompás es érdekes dolog a töltögetés. Az udvaron, a pinterek műhelyeiben óriási 60—70 ezer hektoliteres hordók vannak — összesen 60—70 ezer hektoliter tartalommal. Minden hordót, a kicsiket úgy, mint a nagyokat, ki kell belülről

szurkolni, hogy a fahordó tannintartalma a sörnek ízt kellemetlenné ne tegye.

Szóval a sör sokkal kényesebb, mint akár-milyen kis gyerek. S mikor a habzó aranyárga, kristálytisza italt az ajkunkhoz emeljük, eszünkbe se jut, hogy mennyi felfo gondolat apóljak, dédelgetik számunkra azt az italt, amelytől gömbölyűre bízik a német, meghigad a magyar és sok gondot, bánatot elfeled, aki élvezni szokta.

Körülbelül egy óra hosszat bolyongtunk az óriási telep utvezetőben, pincében, 3—4 emeletes helyiségekben. Hagenmacher ur bőven szolgált mindenütt szives felvilágosítással s egyszerű, őszinte úri modorával valamennyiünket meghódított.

Pedig a dolog esattanója a végén következett, a mikor a telep külön vendéglőjébe mentünk, a hol dusan megrakott asztalok vártak ránk. A mi nynek, toroknak kedves, bőven volt mindenből. Kezdve a rakfaroktól, libamájpástétomtól a tornától szives felvilágosítással s egyszerű, őszinte úri modorával valamennyiünket meghódított.

Nagy Ignác bátyánk, majd Saára Gyula dr. képviselőnk ki is fejezte mindannyiunk érzelmeit. Örömlőnk, hogy magyar földön, magyar ember kezében ily hatalmas iparteleppel dicsekedhetik a magyar ipar, a melyet azontúl magyar szívű ember dirigál, tele szívességgel es lekötölözölő előzőkenységgel. Hatalmas éljenzóditottunk az ég felé, a mire Hagenmacher Oszkár is elmondta — a mint elilltette — a szüztisztját s képviselőnk és városunk polgárait éllette.

A villamos vonatok készen vártak bennünket s mi 6 órakor egy nagyon kellemes nap emlékével távoztunk a balatonparti vasut érdekében tett kivándorlásról hazafelé.

Bilkei Ferenc.

Mai lapunk 6 oldal.

— **(Triduum.)** Azon temérdek tiszteltetés s káromlás kiengesztelésére, amelyet a tobzódó farsang utója: az Oltárszentséggel s a benne jelenlevő Üdvözítővel szemben elkövet az emberiség, a hívek buzgósága tudvalevően a farsang utolsó napjain triduumot, háromnapos szentségimádást szokott tartani. A székesfehérvári püspöki székesegyházban a szentségkítétel holnap, vasárnap reggel 5 órakor történik. A visszahelyezés naponként esti fél 6 órakor van. A harmadik napon, húshagyó kedden a szokott ünnepélyeségek közt megy végbe a reponálás, a város magisztrátusának hagyományos képviselője mellett.

— **(Tüdővész a magyar városokban.)** A „Tuberkulózis” c. havi folyóiratban, amely köz tudomás szerint a gümőkór elleni védekezés közlönye, a februári füzetben táblázatot találunk, amely az 1890-iki és 1900-iki két népszámlálás adatait alapul véve tünteti föl Magyarország 23, egymástól nemzetiségileg is élénken különböző városában a tüdővész terjedését. Ami a halálozást illeti, itt Székesfehérvár ritka szerencsés képet mutat. Az arány a fölött 25 városnál sehol sem javult. Ellenkezőleg mindenütt nagybodított. Egyedül Székesfehérvár az, ahol a halalozás arányszáma, ha nem is csökkent ugyan, de legalább nem is növekedett semmivel; mert úgy 1890-ben mint 1900-ban 100 halottá egyformán 15 esik. Már, ami az élő tüdőveszesek számát illeti, e téren Székesfehérvár is szomorúan nagy emelkedést mutat. Míg ugyanis 1890-ben az összes élő tüdőveszesek száma 630-at tett ki, 1900-ban 783-ra rogtott. Ami már most azt az észrevételt illeti: hogy hiszen a lakosság száma is emelkedett azóta, erre nézve a statisztikai táblázat viszont azzal felel, hogy míg 1890-ben 1000 lakosból 228 volt a tüdőveszesek percentje, ma ugyanabból a mennyiségéből a lakosságnak 24 százalékot szolgáltattak a tuberkulotikusok. Ugyanitt említendő meg, hogy az elmúlt 1906-ik év október havában a magyar birodalom területén tüdőgümőkórban elhalt 4805 egyén közül Fejérmegyére esik 53. Székesfehérvár városára 5 halott. Örmímel konstátáljuk tehát, amit egyebeknél mindenki tud, hogy a város — ha másban nem is ebben a nagy kérdésben a magyar közéletnek egészséges geográfiai felkészenél fogva aránylag elég szerencsével tudja megallani a helyét.

(Új vasút a vármegyében.) Tátról írják lapunknak: A kaszinó helyiségében e hó 7-én, este 10 órakor az érdekeltek közösködésének részvételével látogatott értekezlet fölött le a tervben levő Budapest — Székesfehérvár — Balatonparti — Tapolca menetirányú vasút ügyében. A megalomódon elen Taraffás Béla, a váli járás apóst, népszerű főszolgabírája áll, ki ezáltal is referense volt az értekezletnek. Arról van szó ugyanis, hogy a Budapest — Adony — Székesfehérvár — Balatonparti vasút ne Adony szabolcson keresztül haladjon, hanem vagy a Budapest — Bécsi vonalból Biatorbágy állomással, vagy pedig a Budapest — Fiumei vonalból Tetény állomással kiágazva Etyek, Söskút, Párlatáskó, Vél, Erce, érintésével futna be Lovasbányára a már meglevő Bicske — Székesfehérvári vonalba és aztán Fehérvárról haladna tovább a Balaton zala partján Tapolcáig s illetve le egészen Fiuméig. Az értekezlet nagy érdeklődéssel hallgatta Taraffás főszolgabíró fejtegetéseit s hálás köszönettel adozott értük. A tanácskozás eredményeként határozatba ment, hogy az érdekeltek közösködéséből monstre-deputáció mint Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterhez. A minisztert tájékoztató memorandum szerkesztésével Csontos Aladart, a váli választókerület országgyűlési képviselőjét, Taraffás Béla főszolgabíró, Csaty Antal váli plebanost, ugyancsak az érdekeltek közösködéséig józót bízta meg az értekezlet. A küldöttség a memorandummal hova-hamar tisztalegni fog a miniszternél, kitől az ügy felkarolását joggal várhatja, miután itt evidens a kulturális és gazdasági közérdek, amely a kérelem teljesítését sürgeti. A vármegye egy jelentékeny földterületéről van szó, amelyen szorgalmas nép lakik, amely bőven is terem — kivált gabonát és bort — de amelynek máig napig sincsen megfelelő piaca terményei számára. Ezen a régi seben a most jelzett irányú helyes vasúti politika van hivatva segíteni.

— **(Epizód.)** Sijertült ötletet faragott ki a csütörtöki deputáció egyik másik tagja. Tudvalevő,

hogy a küldöttség egy jelentős része kereskedőből állott, a kik váltig hangoztatták, hogy ha a balatonparti vasút városunkat érintené, végre a sok vicinális mellett volna egy vasutunk a mely nemcsak visz, hanem hoz is. Szóval a deputációban élénk részt vett a mélyen tisztelt zsidóság. Csakhamar még a fehérvári állomáson szárnyra is kelt a következő tréfa:

— Ha Kossuth Ferenc meglát bennünket s végignéve sorainkon, ott látja ezt a sok zsidót, bizonyára így szól:

— Vasutat akarnak az urak? Hová? Palesztinába? ...

A szellemes ötletnek megcsinálta a folytatását egy más valaki:

— Az ám. De a Palesztinára megcsinálnák a vasutat s ha valamennyiünket fölraknának a vasútra, az első odérkezés után bizonyos, hogy folszednek az összes síneket.

Az egész fűszerezésére pedig az a legérdekesebb, hogy mind a két viccet zsidó csinálta.

— **(Baleset.)** Súlyos baleset érte Kovács Elek városi árvászkéi üllököt. Vörösmarty-terti lakásán az emeletről lejövet a lépcsőkön megcsuszott, miközben kezét eszébe ban eltörte.

— **(Kinevezés.)** Engelmann Frigyes váli járásbírószági segédtelekkönyvvizetőt az igazságügyminiszter a bácsalmási járásbíróshoz telekkönyvvizetővé nevezte ki.

— **(A Besnyő-ügy.)** Ismeretes dolog, hogy Besnyő Béla szegénysorsú művésznövendék sikerült kivételű kópiaiból tartatot rendezett Székesfehérvárra, amelyről tiszteltreméltó intencionál s érdemes kollektívájával egy méltánylóság emlekezett meg a helyi sajtó sorában lapunk is, megemlítve azt a kitüntetett látogatást is természetesen, amelyben a kis tartatot Lichtstein Alajosné hercegné, Erzsébet Amália főhercegnő részesítette ferje-urával együtt. Besnyő sikerét ügylátszik nem jó szemmel nézte Solymosi Marton budapesti képtügyök, aki Besnyőről egy pesti hírlapban közleltélről dillamáló híreket szort világga. Besnyő, aki ezútszerint Ungvárra rendez tartatot, a támadással szemben a fovatasi sajtó utján a következő nyilatkozatot tette közzé:

Tudva, azt, hogy a becsületlen és vállalatlan erősen sértő támadás egy Solymosi nevű képtügyök rossz indulatú műve, szükséges tartom bővebb információkat adni róla. Solymosi már régóta elaraszta Magyarországot, különösen a dunántúli vidékeket respektizetése kepekkel jó borsos aron. Most aztán, hogy én is oda jöttem a képeimmel és a közönséget felvilágosítottam, hogy ilyen kezdetleges kepek a tizedes aron is lehet kapni, fogta magát és a Pesti Hírlapban meggyújtott, hogy azokat a dolgokat, amiket ő elkövet, én csinálom. Én sohasem hangoztattam, hogy nagy nevű művészek kepeit adom el, sőt ép az ellenkezőjét állítottam. Az én egész céloim az volt, hogy kezdő műveket támogatni fogom, kezdetleges műveiket haszon nélkül értékesítem és ezzel a külföldi színiomatokat kiszorítom Magyarországból s vedem a közönséget az ily Solymosi nevű ügynököktől, nehogy a silány festményeket nekik drága pénzért eladhassa. És úgy látom ez a céloim sikerült is, mivel eddigi működésemet általam erősen vesze lyezteve látta s most ily paszkos fegyverhez nyúl, hogy megrágalmazzon, épen engem, aki tüzelt-vassal pusztítom a hamisításokat. Minthogy egyelőre most elégetett nem vehetek, a bírósághoz fordultam támadása ellen, magam kerve vadimnak bizonyítását. Én is be tudom bizonyítani, hogy nálam hány szegény kezdő festőművész-növendék nyert tisztességes megjelölést, míg ellenben e Solymosi nevű ügynöknek már évek óta állomáson tizett emberek van, aki az összes kepeit gvarítja és ő az, aki külföldről hozat mindentle giesek kepeket és azok alá ő és nem én írat mindenféle hangoztat magyar neveket.

Én sohasem állítottam, hogy művész vagyok, csak amolyan huszadrangu szegény piktör, de becsületes!

Most az egyszer tisztelt Solymosi ur nem fog hárni reám vezeklést ígérő és bocsánatot kérő hamis esküje, (melyet mult évi támadása után tett előttem), — ha vaj van a fején, ne ment volna a napra. Fordul a kocka s most majd én az önhöz hasonló alakokról fogom lerántani a leplet és minden erömet megfizetem, hogy a ma-

gyar művészetben élösködő alakok végre elnyerjék megérdemelt büntetésüket. Ön is elmondhatja, hogy törököt fogott, de nem ereszt el.

Végül kijelentem, hogy további polémiákba nem bocsátkozom, a bíróság előtt végleg leszámolunk

Besnyő Béla.

Eddig a nyilatkozat, amelyet fölkérésre most mi is készítesen közlünk, azzal a hozzáadással, hogy Besnyő ma Székesfehérvárra időzött s több tisztelő látogatást tett azon pártfogói körében, kiknél a támadás befekteteni akarta.

— **(Felhívás a kereskedőkhez.)** A budapesti ipari és kereskedelmi munkásközvetítő intézet a következő felhívást bocsátotta ki: „Dacára annak, hogy a kereskedelmi kormány a székesfőváros hozzájárulásával a budapesti ipari és kereskedelmi munkásközvetítő intézetet már 1900-ban életbe léptette, a kereskedők vagy megszokásból, vagy azért, mert ezen intézet létezéséről és arról, hogy minden díj nélkül segédeket és tanoncokat közvetít, tudomással nem bírnak, személyzetét még mindig az ügynökökhöz fordítanak, mi által segédeiket érzékenyen megkárosítják; mert az ügynököknek a közvetítésért fizetniük kell, s azok közül többen a jobb állásokot a legjobbat fizetőnek juttatják. Felhívjuk emellegva a t. kereskedő cégeket, hogy gondoljanak segédeik sorsával, kikkel együtt dolgoznak, s kiknek segítségével igyekezzenek gyümölcsöt élvezni, ragadják ki segédeiket lelketlen kufarok kezéből, s forduljanak egyenesen a budapesti ipari és kereskedelmi munkásközvetítő intézethez (József körút 36. sz.), hol egy volt kereskedő van a kereskedelmi személyzet közvetítésével megbízva, és hol az minden díj nélkül szakszerűen és csakis a kölcsönös érdekek szemmel tartásával fogamatosítatik.”

— **(Korcsolya-verseny.)** A Székesfehérvári Korcsolyázó-Egylet 1907. évi február hó 10-én (vasárnap) korcsolyázó-versenyt rendez. A versenyek nemek: 1. Ifjúsági műverseny. Zárt-verseny. Elsőnek kis ezüst, másodiknak nagy bronz, harmadiknak kis bronz érem. 2. Műverseny. Országos jellegű nyit-verseny. Első, második és harmadiknak tiszteletdíj. 3. Hölgyek műversenye. Díjak mint a fentél. 4. Gyors sík-verseny. 150 méterre. 10 éven alulak részére. Zárt-verseny. Öt díjjal. 5. Páros-műverseny. Urak és hölgyek. Zárt-verseny. Díjak első és második páros tiszteletdíj. 6. Gyors-sík-verseny. 300 méterre. Zárt-verseny. Első és második tiszteletdíj. 7. Ifjúsági sík-verseny. 1000 méterre. Zárt-verseny. Díjak mint az fentél. 8. Gyors-sík verseny 2000 méterre. Első és másodiknak tiszteletdíj. Minden versenyenél a második díj 4, a harmadik 6 vagy több versenyző indulása esetében adatik ki. A sík versenyeken a versenyzők lehetőleg együttessen indítsanak. A futás balra kanyarodással történik. Kezelvezölen időjárás esetén a versenyt a legközelebbi alkalmas napon fogják megtartani.

— **(Háziestély.)** A kereskedelmi alkalmazottak csoportja e hó 9-én, szombaton felolvasás, szavaltat, monológ és táncal egybekötött zártkörű háziestélyt rendez.

— **(Csendélet a vidéken.)** Györe Lajos és Tóth János Szergejcs közszéghz tartozó Ernő-majori lakosok már régebb idő óta haragos viszonyban élnek egymással. A napokban újból szöváltás támadt a két atyafi között, aminek az lett a vége, hogy Györe egy vasvállal vérsere verte Tóth Jánost, aki súlyos sérüléseket szenvedett. Tóth bántalmazója ellen feljelentést tett a székesfehérvári ügyészségnél.

— **(Fatolvajok.)** Gróf Zichy János dalmajori birtokáról az utóbbi időben éjnek idején több elhat elloptak. Az uradalom intézősége a csendőrségnek tett feljelentést. A csendőrök a tolvajokat kinyomozták Sperai József, Szabó István és Mózes István csözi lakosok személyében. Ezek a lopást beismerik és védelmükre azt hozzák fel, hogy nem volt pénzük fűtőanyagra. Feljelentették őket a kir. ügyészségnek.

— **(Verekedés a puszta.)** E. Kovács István és idb. Litter Mihály földmájori dohányosok a napokban összeveszték valami felett. Az összezőlalkozásnak az lett a vége, hogy Litter Mihály E. Kovács István egy deszkadarabbal vérsere verte. E. Kovácsot, aki súlyos sérüléseket szenvedett, beszállították a Szent György közkórházba. Litter ellen megindult az eljárás.

ban, hogy a paprikajancsis bódék trükkjeivel dolgoztak, hiven a darab előírásához. Bekormozták egymást s bár bukfcencet épen nem hanytak — a zónapublikumnak bizonytal nagy sajnálatára — egyikük legalább a földő nhempergett, ezzel a hatalmas fordulattal igyekezvén megakadályozni a függőnynek deszkára ereszkedését. Mein Liechen, was willst Du noch mehr? Amikor érde mes darabok üres ház előtt mennek, ha néha napján színre kerülhetnek elvéve — s amikor ezzel szemben ilyen szemenszedett bolondgombáknak ekkora a hallgatóságuk, akkor a közház publikumát, különösen pedig a színházi zónázókat bátrak vagyunk figyelmeztetni arra a bizonyos — tandjra. A direktor álláspontját pedig a kassa szempontjából föltétlenül értjük ugyan, hasonló merényletek ismétlődés ellen azonban egyszer s mindenkorra protestálunk. (H. L.)

* **A kulisszák mögüll.** A jövő hét műsorába négy attrakciós estét állított be Szalkai direktor. Első közülök a keddi, amikor a kedves, város szerzte nagy népszerűségnek örvendő *Szigeti Bandi jutalomjátéka* lesz a *Kis hőrség* reprizejében. A másik háromat *Kornai Bernának* már jelzett föllepte ragyogja be. Az estek műsora változatlan. A *Milliárdos kisasszony*, *Koldusgróf*, meg a *Drótostól* mennek Kornival. Változás csak az időrendben mutatkozik. Erre nézve a színházi hét alábbi beosztása irányadó. Itt emlíjük meg, hogy *Gyrfas jutalomjátéka* is küszöbön áll. E hó 14-én jatsza el a Ripp van Winkle reprizejében, amely bizonyára annyi édes emléket varázsol vissza a színházi közönség memóriájába.

* **Színházi hét.** Vasárnap délután: Aranyvirág; este: Szép Ilonka Hétfőn: Vig özvegy. Kedden: Kis hőrség. Szerdán: Milliárdos kisasszony. Csütörtökön: Koldusgróf. Pénteken: Vig özvegy. Szombaton: Drótostól.

Felelős szerkesztő: **Dr. HELVEY LAJOS.**

Számtalan első díjakkal és díszoklevelekkel kitüntetve.

KALMAR és ENGEL
MOTOR-ÉS GÉPGYÁRA
BUDAPEST, V. LIPÓT-KÖRUT 18.

Az általunk készített, mint a malomüzemre képezett minden benzínmotorjait, benzínlokomobiljait, valamint szivó gépmotorjait melyek V. Lipót-körut 18. számúkor üzemban megtekinthetők.

Teljes jótállás Egyedül létező újdonság!
Kifűnő csepelesert!

Ezen motorok egyetlenes járásaik és bűmufatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjáratlanabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.

Árjegyzék ingyen. — Olcsó árak részletfizetésre.

KOCSIFÉNYEZŐ és NYERGES
üzletemet a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom.

Raktárt tartok mindennemű ruganyos hintókból és különböző üzleti kocsikból. **Javításokat** a leggyorsabban és jutányos árban készítek.

Hirtling Pál kocsigyártó,
Székesfehérvár, Tolnai-utca 16.

A Fejérmegyei Takarékpénztár
1907. február hó 23-án délután 4 órakor
az intézet helyiségében
rendes évi közgyűlést

tartja, melyre a részvényesek, hivatkozással az alapszabályok 64. §-ára) tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az 1906. évi üzletforgalomról szóló igazgatósági jelentés.
2. Határozathozatal az igazgatóságnak az 1906. évi zárszámadás be terjesztése és ennek kapcsán a mérleg jóváhagyása, a tiszta jövedelem felosztása, illetve az osztalék megállapítása, a felügyelő bizottság és az igazgatóságnak jegyzőkönyvileg leendő felmentése tárgyában tett javaslatok fölött.

Székesfehérvár, 1907. február 1-én.

Gróf Zichy Aladár
elnök.

64. §. Közgyűlésre csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye 4 héttel előbb, nevére iratott és három nappal a közgyűlés előtt (ezuttal tehát 1907. február 20-ik napjáig) az intézet pénztárában letételt.

A Székesfehérvári Kereskedelmi Bank
rendes évi közgyűlését

f. évi február hó 24-én d. e. 9¹/₂ órakor

saját üzlethelyiségében tartja meg, melyre a t. részvényesei tisztelettel meghívotnak.)

A közgyűlés tárgyai:

- I. Az 1906. év zárszámadásának előterjesztése, az igazgató tanács és a felügyelő-bizottság jelentése.
- II. Az osztalék meghatározása és a felmentvény megadása.
- III. Egy igazgatósági tag választása.
- IV. Nyéki Jenő részvényes indítványa.

Székesfehérvár, 1907. január 28-án.

Ifj. Zichy János gróf
elnök.

Az ott részvényesek kik a közgyűlésen részvenni kívánnak, tartoznak az alapszabályok 26. §-a értelmében arról nekikre szóló részvényüket legalább 8 nappal a közgyűlést megelőzőleg az intézet pénztárában letételt egy közgyűlési meghívó mellett letenni.

Meghívó.
A Székesfehérvári Takarékpénztár
1907. évi február hó 16-án délután 3 órakor
az intézet helyiségében

61-ik rendes évi közgyűlését

tartja,

melyre a t. cz. részvényesek azon figyelemzetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 14-ik §-a értelmében a közgyűlésen részvételre csak oly részvény jogosít, mely a részvényre legalább négy héttel a közgyűlés napja előtt átíratott és a mely még le nem járt szelvényeivel együtt legkésőbbben a közgyűlést megelőző napon a társaság pénztárában letételt vagy melynek 23 §-a c) esetében bírói letétbe helyezése igazoltatik.

Közgyűlési tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése 1906. üzleti évről
2. A felügyelő-bizottság jelentése 1906. üzleti évről.
3. Határozat a számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása tárgyában.
4. Számadási felmentvény tárgyában határozat az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére az 1906. évi számadásra nézve.
5. Megválasztása: a) részvenytársasági elnöknek hat évre, b) négy igazgatósági tagnak hat évre, c) öt felügyelő-bizottsági tagnak két évre, d) kilenc választmányi tagnak hat- és egy választmányi tagnak három évre.

Székesfehérvár, 1907. január 26-án

Az igazgatóság.

A Székesfehérvári Kereskedelmi Bank zárószámadása az 1906. üzlelévről.

Vagyon.

Mérleg-számla.

Teher.

		korona	f.			korona	f.
Készpénz és girokövetelés		92806	47	Résvénytőke		300000	—
Pénzváltó üzlet értékei		42680	45	Részes tartalék alap		100000	—
Értékpapírok				Értékváltó tartalék alap		60702	71
275000 K. 4% magy. koronajáradék	93,—	255750	—	Értékpapír ár. különbözeti alap		65703	94
105000 " 4% jelzáloghitelbank zálogl.	98,—	161700	—	Kendelkezési alap		100000	—
99800 " 4% egyes bpesti f. v. takpt.	98,—	97504	—	Nyugdíj		71457	61
92000 " 4% m. agrárbank járadék	98,—	90000	—	Osztódíj		2000	—
20 drb. Osztrák magyar bank részvény	1500	30000	—	Betétek		4195549	57
35 " pesti m. keresk.	2500	87500	—	Hitelezők		175238	89
100 " m. lesz. és pénz.	420	42000	—	Amennyi tételek		75685	20
100 " magy. jelzálog hitelbank	400	40000	—	Nyereség		55410	50
100 " egyes bpesti f. v. takpt.	2100	210000	—				
100 " Salgotári. kőszénbánya	1000	100000	—				
100 " Schöck-fele vasöntök	280	28000	—				
61 " Bpesti városi vill. vasút	500	18000	—				
120 " Árpádtúrjő 10% lör. után	150	54000	—				
100 " Északmagy. kőszénbánya	200	20000	—				
hozza függő kamatok		1251207					
Nyugdíjalap értéke		72626	21				
Pénzintézeteknél elhelyezett tőke		211704	85				
Váltó tárca		911850	83				
Előleg kölcsönök		30636					
Jelzálog kölcsönök		306190					
Adások fedezet mellett		1957029	92				
Intézeti ház		186827	98				
Berendezés és leltár		5000					
		5201748	51			5201748	51

Tartozik.

Veszteség- és nyereség-számla.

Követel.

		korona	f.			korona	f.
Betétek kamata		130727	19	Kamatok		130169	61
Folyószámla kamata		20724	01	Pénzintézeteknél elhelyezett tőkék kamata		18022	89
Kamatadó		15745	12	Értékpapírok adómentes jövedelme		57630	81
Tartalékalapok kamata		10781	26	Penzváltó üzlet nyeresége		6578	83
Visszeszám. kamata		3829	93	Háztér jövedelem		5872	05
Adó és illeték		1752	84	Jutalékok		3348	18
Tiszti fizetések		17008	32				
Üzleti költség		16533	68				
Levél							
kétes követelés		182977					
Berendezés		120000					
értékpapír		5000					
Nyereség		55410	50				
		281619	37			281619	37

Székesfehérvár, 1907. december hó 31-én.

Ifj. Zichy János gróf elnök.

Pápay igazgató.

Tisztelt Közgyűlés!

Intézetünkkel az elmúlt 1906. év folyamán alatt fogantatott havonkénti vizsgálat és rovasolás, valamint a közbenjárásunkkal történt zárlattározás alapján jelentjük a t. Közgyűlésnek, hogy a felöltv üzletévben az összes értékek teljesen szabályszerűleg kezeltettek és mindenkor a legnagyobb rendet és pontosságot tapasztaltuk.

Az Igazgatóság által előterjesztett zármérleg és veszteség-nyereség-számla, ugy a zárlattározás alkalmával talált értékekkel, valamint a fő- és segédkönyvekkel teljesen egyezik, így azokat a törvényszabta előírásoknak megfelelőnek találtuk és így az Igazgatóság javaslata, a kimutatott **K 55410-59** tiszta nyereség felosztására vonatkozólag, a t. Közgyűlésnek elfogadásra ajánljuk, egyúttal kérve, hogy ugy az Igazgatóságnak, mint nekünk a z elmúlt 1906-ik üzletévre a felmentvényt megadni méltóztassék. Székesfehérvár, 1906. január 31-én.

Meisel Ödön s. k.

Karl István s. k.

Dr. Pataki Ármin s. k.

Sirolin

Emeli az étvágyást és a testsúlyt, megszűnteti a köhögést, váládékat, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, Influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értékelten utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárban. — Ár a Dvegenkint 4.— korona

A Fejérmegyei Takarékpénztár XXXIV. ZÁRÓSZÁMADÁSA az 1906. évről.

A felügyelő-bizottság jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

Intézetünk ügymenetét a lefolyt 1906. évben törvényt szabta kötelességünknek megfelelően állandóan éber figyelemmel kísértük, az intézet pénztáiraiban és annak különböző kezelési ágazataiban rendes vizsgálatokat tartottunk és ezen eljárásunk eredményeként van szerencsénk a t. közgyűlésnek jelenteni, hogy az intézeti ügyvezetést és kezelést annak minden ágaiban a kereskedelmi törvényvel és alapszabályokkal megegyezően, az értékállományt pedig az intézeti könyvekkel egyezőnek, s mindenben rendezve levőnek találjuk.

Részvettünk az intézet értékeinek és okmányainak leltározásában, megvizsgáltuk az igazgatóság által az 1906. évre felállított mérleget és meggyőződünk, hogy annak felállítására a kereskedelmi törvénynek és az alapszabályoknak megfelelően eszközöltetett s ebből kiindulva a mérleg jóváhagyását javasoljuk.

Megvizsgáltuk az igazgatóságnak a kimutatott 76399 kor. 67 f. tiszta jövedelem felosztására vonatkozó javaslatát és azt helyesnek és az intézet érdekeivel megegyezőnek találván, ahhoz hozzájárulunk és annak elfogadását a t. közgyűlésnek ajánljuk. Székesfehérvár, 1907. február 1.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Dr. Lauschmann Gyula.

Fortvingler Ferenc, elnök.

Langraf Lajos.

A „Fejérmegyei Takarékpénztár“

Vagyon.	Mérleg-számlája.		Teher.		
	K.	f.			
Készpénz	119024	27	Részvenytőke	300000	—
Jelzálog kölcsönök	3144530	10	Létszámalap	212000	—
Váltók	244482	67	Rendkívüli tartalékalap	25000	—
Folyó számlák	2944204	17	Adószámlák	20000	—
Előlegek	124570	—	Kölcsöntartalék	5000	—
20 db. osztrák magyar bank részvény	1400	28000	Wertheim S. L. alap	2000	—
20 db. magy. pénzüm. közp. hitelbankja részv.	10000	20000	Nyugdíjalap	100014	75
30000 K. n. é. 4% kisk. földhitelt. záloglevél	95	28000	Betétek	6649804	70
100000 K. n. é. 4% magy. lezámit. bank zálogl.	91	10000	Betétek folyószámlára	578111	50
150000 K. n. é. 4% magy. földhitelt. zálogl.	92	150000	Visszeszámított váltók	372055	74
600000 K. n. é. 4% magyar koronajáradék	90	240000	Lombard kölcsön	320000	—
240 db. Arpadhird. részvény	170	110000	Armeneti tételek egyenlege	24561	39
12500 K. n. é. jelz. hit. sorsj. otti nyugdíjalap tül.	100	12500	Betét kamatadó	12354	04
Kölesönös népszerűző együleti betét	170000	34	Nyereség	76399	67
Értékpapírok függő kamata	6800	34			
Intézeti ház	30000	—			
Felszerelés	2000	—			
	8004103	70		8004103	70

Tartozik.	Veszteség- és nyereség-számla.		Követel.		
	K.	f.			
Betéti kamatok	244482	67	Jelzálog kamatok	174250	—
Folyószámlai betétkamat	1800	38	Váltó kamatok	120473	96
Betéti kamatadó	2047	36	Folyószámla kamatok	73747	19
Tisztviselők és szolgáló fizetése	21000	—	Értékpapírkamatok	4722	67
Tisztviselői nyugdíj	2800	—	Értékpapírkamatok (adómentes)	37200	—
Adó	10000	17	Kölesönös népszerűző együleti kamatok	6617	50
Visszeszámítási kamat	8000	44	Hazber	800	—
Lombard kölcsön kamat	2002	34	Járétek	2284	21
Nyugdíjalap kamat	3333	17			
Kezelési költségek	4000	11			
Lakvér	800	—			
Leírás változárcímál	400	—			
Leírás felszerelés számlán	2000	—			
Nyereség	76399	67			
	410000	33		410000	53

Gróf Zichy Aladár.
elnök.

Székesfehérvár, 1907. december hó 31-én.

Molnár Béla.

Dr. Szüts Andor.
tag.

Sommer Mór,
tag.

Karl István,
tag.

Wertheim Ármin,
tag.

Hübner Károly,
tag.

Pfinn István,
tag.

Böttka Zoltán,
tag.

Megvizsgáltott, minden részben a fő- és segédkönyvekkel megegyezőnek találattott. — Székesfehérvár, 1907. február hó 1-én.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Dr. Lauschmann Gyula.

Fortvingler Ferenc, elnök.

Langraf Lajos.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.